

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 2. De utilitate Theologiæ Polemicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

§. II.

De Utilitate Theologiæ Polemicæ.

I. Multæ quidem sunt utilitates, quas affert Theologiæ Polemicæ notitia, & prudens usus, sed quæ ad tres vel quatuor fructus reduci possunt.

II. Primus itaque fructus in *Ecclesiam triumphantem* id est, Deum & Cælites redundat; cum enim hi omni bonis usque ad eam abundant, ut nihil ab hominibus nisi cultum & honorem sperare possint, merito nulla illis major utilitas (extrinseca) obvenire posse creditur, quam si debito & sacro ritu colantur, & Deus quidem per instituta à se Sacramenta, operaque præcepta, Christus per religiosam Sacramentorum à se institutorum frequentationem, & Eucharistiæ præcipuè devotam adorationem, reliqui verò cælites per affectuosam, & fiducia plenam invocationem honorentur; hæc autem omnia cum Theologia Polemica præ reliquis Theologiis illibata conservare, totis viribus nitatur, non sanè concluditur, non exiguam ab illa in Ecclesiam triumphantem utilitatem redundare.

III. Alter fructus in *militantem Ecclesiam* derivatur; hujus enim gloria, salusque cum in eo potissimum consistat, ut per veram fidei, spei, & caritatis constans & illibatum certamen, nec non per Sacramentorum à Christo institutorum piæ & utilem usum, DEO placere, eumque velut ultimum suum finem, quantum in hac mortali vita fas est, possideat; quoad hæc autem omnia eandem vehementissimè hæreticis oppugnatam, potenter ac feliciter Theologia Polemica defendat, merito summam iterum utilitatem Ecclesia hæc militans ab illa accipere dicenda est, ita ut cum ecclesiæ hujus fortissimum Ecclesiæ militantis propugnaculum dici queat, illudque Sponsæ Cant. 4. elogium præbeat: *Sicut turris David colum tuum, quæ aëscata est propugnaculis: mille clypei pendent ex ea, & omnia armata fortium.*

IV. Tertius fructus in *purgantem Ecclesiam* redundat; quæ cum nullam majorem utilitatem à viventibus accipere possit, quam suffragia per piarum orationum &

nam bonorum usum ipsis oblata; hæc autem Theologia Polemica non minus fortiter propugnare, quam Hæresis eripere nitatur, negari sanè non potest, majorem etiam in hæc Ecclesiam purgantem, quam ab ulla alia scientia utilitatem promanare.

V. Quartus denique fructus ab ipso Theologiae polemicæ possessore percipitur, qui, cum tam fortiter prædictam triplicem Ecclesiam defendat, atque adeò de quavis illa tam præclare mereatur, meritò non exiguam ab omnibus illis laudem, favorem, ac mercedem sperare potest.

§. III.

De dignitate Theologiae Polemicæ.

I. Multi quidem sunt tituli, per quos varii homines magnam sibi comparare nomen, famamque inclytam obtinere sunt conati, sed nullus ferè ad hunc finem obrinendum major censetur, quam victoriæ de potenti hoste feliciter ac generosè obtentæ titulus, cum reliqui tituli plerumque vel à fortuna, vel ab opibus, vel aliorum falso & adulatorio judicio oriuntur; hic autem à propria virtute ortum sumat, & generosam sui ipsius victoriam, quæ meritò à Sapienibus summa inter omnes triumphos victoria æstimatur, plerumque supponat. Unde Deus ipse Apoc. c. 2. dixit: *Vincenti dabo manna absconditum, & dabo illi calculum candidum, & in calculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit.* Sed & Josephus Zachariæ Filius, & Azarias princeps variis hoc titulo præcipuè magnum sibi nomen, gloriàmque parare nitentur, ideoque 1. Mach. c. 5. dicebant: *Fatimur & ipsi nobis nomen, & eamus pugnare adversus Gentes, qui in circuitu nostro sunt.* Quæ si ita se habent, meritò summam Theologiae polemicæ dignitatem, gloriàmque competere fatendum est, ut quæ victoriam obtinet ob omnes circumstantias, propter quas victoria quæpiam nobilior ceteri solet, jure aliis præferendam.

II. Si enim 1. tantò illustrior censei victoria solet, quanto plures, potentioresque hostes per eandem sunt debellati, quis non illustrissimam fateri cogetur victoriam, quàm